

Vård och omsorg

Säkrare vård med ledningssystem

Allt fler inrättningar för vård och omsorg arbetar med ledningssystem enligt internationella standarder. Många har infört certifierade ledningssystem. Dessa omfattar allt från hela landsting till en enskild klinik, vårdcentral eller ett vårdföretag. Ett ledningssystem ger en rad fördelar för patienten, personalen och beställaren av tjänster.

Ledningssystem kan göra att det blir:

- **Säkrare** – för patienten, den anställda och beslutsfattaren
- **Enklare** – alla vet vad som gäller och arbetssätt dokumenteras
- **Billigare** – att göra rätt kostar mindre
- **Lättare** – att jämföra arbetssätt och kvalitet mellan olika vårdgivare.

Vad är ett ledningssystem?

– Ett ledningssystem är ett sätt att systematiskt dokumentera processer och rutiner samt återföra erfarenheter, så att arbetet ständigt förbättras. Arbetssättet blir strukturerat och kunskapen delas av alla medarbetare.

Ledningssystem ger:

- Bättre styrning av verksamheten

- Bättre uppföljning av verksamheten
- Ständiga förbättringar
- Fortlöpande kontroll
- Möjlighet att följa upp kvalitetsarbetet
- Reella förbättringar i kvalitet, till exempel lägre sjukfrånvaro och mindre miljöpåverkan
- Nationell och internationell jämförbarhet.

Vilka standarder finns för ledningssystem?

– Den som bygger upp ett ledningssystem kan använda sig av internationella standarder. Dessa har olika inriktning, men eftersom grundstrukturen är densamma, kan de samordnas i ett enda ledningssystem.

FAKTA Ett antal standarder

Standarder för ledningssystem finns inom olika områden:

- SS-EN ISO 9001 (kvalitet)
- SS-EN ISO 14001 (miljö)
- SS-ISO/IEC 27001 (informations säkerhet)
- SIS-OHSAS 18001, AFS 2001:1 (arbetsmiljö)

Foto: Lars Mårellius

Värld av **certifierade** ledningssystem

Vad innebär certifiering för din organisation? Kan en oberoende granskning få verksamheten att lyfta? Och hur kommer ackreditering in i bilden? När den som granskar er är granskad av ett ackrediteringsorgan, då kan ni även få internationellt erkännande.

Hur går certifiering till?

– Ett oberoende företag, ett certifieringsorgan, kan granska om ledningssystemet uppfyller kraven i standarden. Det ger incitament till förbättringsarbetet och ett kvitto på att kraven uppfylls. Certifiering sker fortlöpande och ger därmed ständiga förbättringar.

Varför är certifieringsorgan ackrediterade?

– Certifieringsorganen blir i sin tur granskade av Swedac – ackreditering. Ackreditering innebär att certifieringsorganen arbetar på ett kompetent och jämförbart sätt och att deras oberoende granskas. Certifiering av ackrediterade certifi-

eringsorgan ger också internationell jämförbarhet eftersom ackreditering och certifiering är internationellt godtagna system.

Certifiering utförs av certifieringsorgan som har ackrediterats av Swedac eller ackrediteringsorgan i de länder Swedac har avtal med. Ackrediteringsorgan finns i de flesta

och ackrediterade certifieringsorgan

utvecklade ekonomier världen över. Certifieringsorgan arbetar i konkurrens med varandra. För mer information eller offert ska de ackrediterade certifieringsorganen kontaktas. Mer information och uppgifter om vilka laboratorier och certifieringsorgan som är ackrediterade, se swedac.se.

God ordning skapar trygghet. Alla ska kunna vara säkra på att arbetet inom verksamheten utförs på rätt sätt.

foto: Mikael Ljungström

Foto: Matton

Ackreditering av laboratorier ökar både i Sverige och globalt

DRYGT 650 MEDICINSKA laboratorier är ackrediterade av Swedac (januari 2010). Flera landsting ställer krav på ackreditering vid upphandling av laboratorietjänster. Internationellt finns krav på ackreditering av till exempel dopningslaboratorier som får utföra analyser åt den internationella antidopingorganisationen World Anti-Doping Agency (WADA). Vid upphandlingar, nationella och internationella, ger ackreditering möjlighet till jämförbarhet.

Exempel på områden inom laboratorieackreditering:

- Genetiska analyser
- Klinisk fysiologi
- Klinisk genetik
- Klinisk kemi
- Klinisk patologi/cytologi
- Mikrobiologi
- Röntgen
- Transfusionsmedicin.

Swedacs ackreditering utgår från att en organisation har ett ledningssystem som uppfyller

krav i internationell standard och är oberoende. Standarderna för laboratorier innebär också att den tekniska kompetensen granskas. Ackrediteringsbeviset visar vilka metoder ett laboratorium är ackrediterat för.

De laboratorier som blir ackrediterade av Swedac uppfyller de två internationella standarderna SS-EN ISO/IEC 17025 eller SS-EN ISO 15189. Swedac ackrediterar certifieringsorgan för ledningssystem enligt standarden ISO/IEC 17021.

Swedacs ackreditering ger struktur och säkerhet åt arbetet:

- Hög kvalitet på arbetet
- Oberoende bedömning av nivån på arbetet.
- Jämförbarhet nationellt och internationellt.
- En drivkraft i kvalitetsarbetet
- Ständiga förbättringar
- Kvitto på hög kvalitet vid upphandlingar
- Fortlöpande kontroll och därmed ett hållbart kvalitetsarbete.

Gäller över hela världen

GENOM ATT DET FINNS ackrediteringsorgan i de flesta länder blir Swedacs ackreditering och även laboratorieresultat, certifikat och annat som utfärdas under ackreditering internationellt accepterade. Swedac tecknar avtal om ömsesidigt erkännande med andra länder. Dessa innebär att vi accepterar deras provningsrapporter och certifikat under ackreditering som om de vore utfärdade under Swedacs ackreditering och att de andra länderna accepterar våra som om de vore utfärdade under sina egna respektive ackrediteringar.

Akreditering är ett system som finns över hela världen.

För att kunna lita på att alla ackrediteringsorgan arbetar på rätt sätt och samma sätt finns internationella organisationer som ordnar fortlöpande bedömningar av alla ackrediteringsorgan. De som inte upprätthåller sin kvalitet får inte längre kvarstå i de internationella avtalen om ömsesidigt erkännande.

Hur går ackreditering till?

– Kompetens, oberoende och kvalitetsledning är några av grundkraven som bedöms vid ackreditering. Bedömning består av såväl dokumentgranskning som bedömning på plats. I många fall leder bedömningen till avvikelser som organisationen får en tid på sig att åtgärda och rapportera. Tillsynsbesök görs fortlöpande.

Vilken roll har Swedac?

– Swedac, Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll, är en statlig myndighet som arbetar för kvalitet och säkerhet. Vi har ansvar för frågor om teknisk kontroll. Vi är också svenskt ackrediteringsorgan

Akreditering innebär en fortlöpande prövning av att till exempel ett laboratorium uppfyller de kompetenskrav som ställs i internationella standarder.

Swedac ackrediterar förutom laboratorier även certifieringsorgan för ledningssystem, produkter och personer samt kontroll- och besiktningsföretag. Dessa arbetar inom många olika samhällssektorer: vård och omsorg, industri, miljö- och byggområdet, kalibrering etc.

Mer information om standarder, se www.sis.se. Information om ackrediterade organisationer i andra länder hittar du på www.european-accreditation.org, www.iaf.nu samt www.ilac.org

Vårt märke är litet men har stor betydelse.

SWEDAC

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll
Swedish Board for Accreditation and Conformity Assessment

Huvudförvaltning Österlånggatan 5 Box 878, 501 15 Borås Tel 0771-99 09 00	Stockholmskontor Klarabergsviadukten 70 D7 Box 733, 101 35 Stockholm Tel 0771-99 09 00
---	--

registrator@swedac.se www.swedac.se

Vård och omsorg